

تمام کارهای آیت‌الله طالقانی روی حقیقت و صداقت بود

هدایت پرس: مؤسس و رئیس مؤسسه مطالعات و حفظ آثار علامه میرداماد گفت: تنها برای خدا سخن می‌گفت و هیچ تظاهری و ادعایی نداشت که من مجتهد هستم، من مبارزم و... این ادعاها را اصلاً نداشت و خودش را یک روحانی و طلبه‌ی معمولی و عادی می‌خواند؛ مرد با صفایی بود یعنی تمام کارهایش روی حقیقت و صداقت بود.

به گزارش هدایت پرس؛ سید محمود علایی طالقانی در سال ۱۳۲۶ ق (اسفند ۱۲۸۹ ش) در روستای گلپرد طالقان متولد شد. او در سحرگاه نوزدهم شهریور سال ۱۳۵۸ ش؛ ۱۸ شوال سال ۱۳۹۹ بر اثر سکته قلبی درگذشت. پیکر وی، طبق وصیتش، در میدان گاهی وسط قطعات ۱۷ و ۲۱ بهشت زهرا، که مدفن هزاران شهید انقلاب اسلامی بود، به خاک سپرده شد. برای بررسی بیشتر از شخصیت این عالم حلیل‌القدر و بزرگوار با آیت‌الله سید باقر آیت میردامادی، نماینده آیت‌الله العظمی نوری همدانی، استاد اخلاق، فقیه و مجتهد مکتب اهل بیت (ع)، امام جماعت مسجد جامع امام رضا (ع) و مدیر حوزه علمیه حاج ابوالفتح تهران گفتگویی انجام دادیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانیم.

ویژگی‌های علمی، اخلاقی و مبارزاتی آیت‌الله طالقانی را تشریح بفرمایید؟

من اوایل انقلاب یعنی پیش از انقلاب با مرحوم آیت‌الله سید محمود طالقانی آشنا شدم و اسم ایشان را در روزنامه‌ها در رادیو، تلویزیون و مجله‌ها شنیدم.

ایشان مسجدی در تهران داشتند به نام مسجد هدایت و امام جماعت بودند و مسجد خیلی خوب و حساسی بود و مرد بسیار مبارزی بودند یعنی می‌توانم ادعا کنم که قبل از انقلاب چندین سال از عمرش را در زندان بسر برد و انقلابی پیش از انقلاب بود بعضی افراد انقلابی هستند، خوب هم هستند و تألیفات هم دارند اما انقلابی بعد از انقلاب هستند بعد که امام خمینی در برابر رژیم منحوس پهلوی پیروز شدند و شاه رفت آنها انقلابی شدند و مسئولیت‌های بزرگی هم بدست آوردند اما آنهایی که انقلابی پیش از انقلاب بودند خیلی با ارزش بودند یعنی شاید یک درصد هم احتمال نمی‌دادند که انقلاب پیروز شود و شاه و ساواک و این رژیم منحوس که پشتیبانش آمریکا و اروپا بود از بین برود و نتیجتاً روی اعتقاد کار می‌کردند و احتمال هم می‌دادند که گشته شوند در عین حال

سخنانشان را می‌گفتند و یکی از آن بزرگواران مرحوم
آیت‌الله طالقانی بود.

مرحوم آیت‌الله طالقانی، هر چهار روز یک دفعه زندان
می‌رفت تا اینکه انقلاب و امام خمینی پیروز شد و شاه
رفت و حکومت اسلامی برقرار شد و ایشان حدود چهار
ماه بیشتر زنده نبودند.

روحانیت مبارز قبل از انقلاب به دستور امام خمینی
تشکیل شد و بزرگانی مثل دکتر بهشتی، آیت‌الله مطهری و
مرحوم طالقانی و دیگر بزرگان به عنوان مؤسس روحانیت
مبارز انتخاب شدند و فعالیت می‌کردند؛ آن موقع امام
خمینی در زندان، تبعید و تحت فشار در کشورهای خارج
بود و مرحوم آیت‌الله طالقانی تقریباً در موقعیت روحانیت
مبارز یک حیثیت بسیار بالایی داشت چون از همه
روحانیونی که در روحانیت مبارز بودند سنش بیشتر بود و
نتیجتاً چهار ماه تقریباً بعد از انقلاب ایشان به دستور امام
خمینی اولین امام جمعه تهران منصوب شدند و بنده در
نماز جمعه ایشان شرکت کردم و خطابه‌های ایشان را
گوش کردم؛ خطبه‌های ایشان خیلی خوب، قشنگ و
آموزنده و خیلی تمیز ایشان سخنرانی می‌کردند.

بعد که آیت‌الله طالقانی رحلت کردند از ایشان خیلی
تجلیل شد و تشییع ایشان بی سابقه بود و مردم استقبال
عجیبی کردند و ایشان را در بهشت زهرا در نزدیک
شهدای هفتاد و تن دفن کردند و مزار ایشان مورد احترام و
آرادت مردم قرار گرفته است و مردم برای فاتحه‌خوانی و
زیارت به مزار مرحوم آیت‌الله طالقانی سر می‌زنند.

**تأثیر و جایگاه مسجد هدایت به امامت آیت‌الله طالقانی
در فرایند مبارزه و انقلاب چگونه بوده است؟**

مسجد مرحوم آیت‌الله طالقانی مرکز مبارزه بود در تهران
چند مسجد مثل مسجد ایشان بود که خیلی فعال و پایه این
مسجد برای مبارزه ساخت شد و ایشان هر وقت آزاد بود
اکثر زندان بود یک مدتی پنج ماه شش ماه ایشان را
می‌گرفتند و مجدد آزادش می‌کردند تا از زندان آزاد می‌شد
باز سخنرانی‌های کوبنده‌ای در مسجد هدایت می‌کردند و

مجدد شبانه شرطه‌های شاه به منزل ایشان می‌آمدند و ایشان را دستگیر و زندانی می‌کردند؛ تمام زندگی این مرد مبارزه بود و تا دم مرگ و شهادت رفت و مسجدشان پایگاه مبارزه و مبارزین تهران همه در این مسجد جمع می‌شدند و ایشان در آن بحبوحه که شاه در ایران بود و انقلاب پیروز نشده بود بی‌باک صحبت می‌کردند و مرحوم امام خمینی لقب ابوذر زمان را به مرحوم آیت‌الله طالقانی دادند.

جلسات تفسیر مرحوم آیت‌الله طالقانی چگونه بود؟

از ویژگی‌های بارز مرحوم آیت‌الله طالقانی می‌توان به مفسر قرآن بودن ایشان اشاره کرد و در آن شرایط سخت و زندان‌های فروان که می‌رفتند یکی از ارزشمندترین آثاری که از خود به جا گذاشته «پرتوی از قرآن» است و آیت‌الله طالقانی زمانی که در تهران مسکن گزید، ابتدا در مسجد ملک، واقع در دروازه قزوین و بعد از آن برای مدتی در مسجد منشورالسلطان واقع در خیابان سیه غربی، نماز جماعت می‌خواند و تفسیر قرآن می‌گفت. بیشتر افراد پای منبر او، جوانان و دانشجویان و قشرهای تحصیل کرده بودند و این مسجد کوچک، گنجایش این همه جمعیت را نداشت. به همین دلیل، ایشان به مسجد هدایت در خیابان استانبول سابق رفت. این مسجد، مرکز پیوند دین، دانش و سیاست بود و در آن، جو خفقان و حاکمیت استبداد، میعادگاه مبارزان و مجاهدان راه حق و آزادی بود و طالقانی پرچمدار این مبارزه‌ها و الگوی آن بشمار می‌رفت.

اگر بخواهید در یک جمله مرحوم آیت‌الله طالقانی را معرفی کنید چه می‌فرمایید؟

آیت‌الله سید باقر آیت میردامادی در پایان با معرفی شخصیت برجسته آیت‌الله طالقانی در یک جمله گفت: آیت‌الله طالقانی مرد بسیار بزرگواری بود که هر چی بخواهی تعریفش کنی حقش را ادا نکردی تمام زندگی‌اش مبارزه بود و مرد واقعا با حقیقتی بود؛ بعضی هستند مبارزه می‌کنند ولی هر جا که می‌روند از خودشان تعریف می‌کنند یعنی طوری که عمل خودشان را باطل می‌کنند از اثر ریا و تظاهر اما ایشان همه کارهایش برای خدا بود تنها

برای خدا سخن می‌گفت و هیچ تظاهری و ادعایی نداشت
که من مجتهد هستم ، من مبارزم و... این ادعاها را اصلاً
نداشت و خودش را یک روحانی و طلبه‌ی معمولی و
عادی می‌خواند؛ مرد با صفایی بود یعنی تمام کارهایش
روی حقیقت و صداقت بود ایشان سخت‌ترین و
مشکل‌ترین مصیبت‌ها را تحمل کرد بدون ادعا بدون اینکه
بگوید من این کارها را کردم.